

КЪМЪ НОВАТА КУЛТУРА

СТАТИИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

СОФИЯ

КЪМЪ НОВАТА КУЛТУРА

(Уводни думи)

Красива полянка, заобиколена съ китна борова гора на края на Борисовата градина.

Ранно пролътно утро. Паневритмията почва. Това сж ритмични музикални упражнения. Както движенията, така и музиката сж дадени отъ Учителя. Въ движенията на паневритмията сж вложени новите идеи. Тя се основава на съответствието между тонъ, цвѣтъ, форма, число, движение и идея. Кои сж тѣзи, които въ това ранно пролътно утро правятъ тия плавни, красиви движения?

Това сж учениците на Всемирното Братство. Единъ свещенъ потикъ сгрѣва тѣхните сърдца и души, една възвишена идея ги вдъхновява: това е идеята за една нова култура, която да биде въ съгласие съ вѣчните природни, божествени закони.

България преди 1000 години стана люлка на богомилството — това смѣло социално и духовно революционно движение. То даде на човѣчеството идеите,

които възродиха западна Европа. Бого-
милските идеи родиха на западъ ренесанса и реформацията; тъ легнаха въ основите на френската революция. Великите идеи на френската революция — свобода, равенство и братство — идатъ отъ богохилитъ.

Радостно е, че напоследъкъ вече се добива по-правилно становище спрямо богохилитъ, особено следъ научната и добре обоснована сказка на професоръ Николай Державинъ въ Софийския университетъ.

И ето, България втори пътъ става люлка на едно ново движение, което иска да обнови живота, което посочва свѣтлия пътъ на една нова, разумна култура. Това е движението на Всемирното Братство.

Нека се радваме, че България, както единъ пътъ въ богохилско време, отново става сега срѣдище на нови идеи.

Учителятъ отъ 50-години работи въ това направление. Тукъ, на Изгрѣва, Той основа школа, въ която се излагатъ законите на разумния животъ. Тукъ се изучава природата, нейните закони и методите за тѣхното приложение въ живота на отдѣлния човѣкъ и на обществото. Около себе си Учителятъ събра отъ всич-

ки слоеве на народа ученици, които искатъ да се учатъ, за да работятъ за едно ново човѣчество.

Св. Климентъ въ IX вѣкъ събра около себе си 3,000 ученици въ Охридъ, и неговата школа стана разсадникъ на просвѣта всрѣдъ бѣлгарския народъ и славянството. По сѫщия начинъ се създаде сега въ Бѣлгария школата на Всемирното Братство. И учениците на тая школа тоя пжъ сѫ много повече, отколкото едно време въ школата на Клиmenta. Но както въ школата на Клиmenta, тѣй и въ тая школа се подготвяватъ ученици, които да внесатъ обнова въ живота.

Беседите и лекциите на Учителя сѫ събрани въ повече отъ 400 тома. Въ тѣхъ сѫ изложени принципите, законите и методите на новата култура, която иде и която носи обединение на цѣлото човѣчество, братство между всички народи. Сега живѣемъ въ една отъ най-важните епохи въ историята на човѣчеството. Сега сме въ преходния периодъ, на границата между старата и новата култура. Старите форми на животъ се рушатъ, и новите се градятъ.

Учителятъ казва: „Ръководителите на съвременниятъ народи трѣбва да се по-

занимаятъ съ законите, по които се развива и направлява живота на човѣчеството, за да не се влияятъ отъ случайни настроения и временни интереси въ насочване на своята обществена дейност“.

На друго място Той казва: „Съвременните народи отъ бѣлата раса достигнаха вече върха на своето външно, физическо развитие. Сега иде вече втория процесъ — на вътрешното развитие. Никой народъ не може вече да расте външно. Всички стремежи трѣбва да бѫдатъ насочени къмъ тѣхното развитие, да се създадатъ по възможность условия за всички индивиди, за да могатъ да работятъ. Най-първо съвременните народи трѣбва да опредѣлятъ, какви трѣбва да бѫдатъ тѣхните идеали, тѣхното вѣрую, тѣхния свѣтогледъ, и къмъ каква цель трѣбва да се стремятъ.“

За характера на новото, което иде Учителятъ казва: „Сега доброто иде да управлява. Новото учение иде въ свѣта да внесе идеята за братството и сестринството между хората, да работятъ единъ за другъ. Дето сѫществуватъ братство и сестринство, тамъ любовъта царува. Сега иде единъ новъ порядъкъ въ свѣта, който ще се ржководи отъ любовъта. За

него всички тръбва да бъдете готови. Нови свътли дни идатъ въ свъта. Тъ изискватъ нови чисти дрехи, нова свътла премъна“.

Идеитъ на Учителя сж нуждни днесъ за всички общества и народи, тъй както за изсъхналата земя е нуженъ благодатниятъ дъждъ. Чрезъ идеитъ на Учителя народитъ ще се освободятъ отъ безпжицата и ще тръгнатъ съзнателно по новия пътъ на благодеинствието и възхода. Мисията на Учителя е чрезъ любовта, мъдростта и истината да се направи връзка между човѣка и Божественото начало. Новата култура ще даде условия за раздъвяване на всички дарби и заложби, които крие човѣшката душа и които чакатъ своето развитие.

Всички народи копнѣятъ въ душите си за нещо възвишено и красиво. Това, което тѣ търсятъ, се съдържа въ идеитъ на Учителя. Тѣхните души жадуватъ въ своите глубини за тѣзи идеи, тъй както цвѣтето жадува за слънчевите лъчи, или както изжаднелиятъ пътникъ въ пустинята жадува за животворния изворъ на оазиса.

И когато душата на човѣчество се озари отъ тия нови идеи, тогава пустини-

тъ ще се превърнатъ въ плодни градини и презъ тъхъ ще протекатъ благодатни извори, и изсъхналите дървета ще се раззеленятъ и ще дадатъ своите плодове.

Чрезъ новите идеи душите ще излъзатъ отъ тъмната нощ въ красиви слънчеви поляни, осъняни съ цвъти, ще паднатъ оковите, които съ въкове сѫ скованали тъхните нозе, ще влъзатъ въ живота на радостта, свободата и любовта! Когато новите идеи проблъснатъ въ душите, всички ще се прегърнатъ, ще си простятъ единъ на другъ и ще познаятъ, че сѫ членове на едно голъмо семейство, че велико единство свързва всички същества въ едно цъло. И тогава отъ живота на частите ще се влъзне въ живота на цълото. Човъчеството ще излъзне отъ личния животъ, ще го надрастне и ще влъзне въ живота на слугуването, въ животъ за другите, за цълото човъчество, за Бога! Слугуването на другите, доброволно и отъ любовь, служенето на Бога, това е новата култура. Това е единствениятъ източникъ на радостта и свободата.

Иде новата култура, въ която всички хора и народи ще се освободятъ отъ предразсъдъците, суевърията и заблужденията въ които сѫ живѣли съ въкове

ще влѣзатъ въ живота на любовъта, взаимопомощта, самоотричането и жертвата. И тогава ще чувствуваатъ, че до сега не сѫ живѣли и че сега почва „първиятъ денъ“ на живота имъ.

Учительтъ казва: „Сега ще се изяви любовъта. Иде вълната на любовъта. Предъ васъ, предъ всички народи се открива велико бѫдеще. Велико е бѫдещето на човѣчеството поради любовъта, която ще се изяви. Въ какво седи великата цель нь човѣшкия животъ? Да бѫде човѣкъ свободенъ и да служи на любовъта. Новиятъ човѣкъ ще създаде новъ свѣтъ, нова планета. Всичко ще се подчини на новия животъ. Той не може да дойде въ свѣта безъ любовъта, безъ мѫдростъта и безъ истината. Въ новия животъ ние се нуждаемъ отъ онова вѫтрешно спокойствие на духа. Всѣки да се изяви и да се радва, че срѣща своитѣ братя, да се радва на слънцето, което грѣе, да се радва на звездитѣ, на растенията, на всичко. Като минавате покрай растенията, покрай камънитѣ, да се радвате. Като минавате покрай малкитѣ цвѣтенца, да не ги тѣпчите, а да ги погалите“.

Иде едно събуждане на душитѣ. Това се нарича пробуждане на космическото

съзнание на човъчеството. Влизането въ царството на любовта — това е възкресението на душитѣ.

Учительтъ дава нови идеи и методи за всички области на живота. Напримъръ, когато педагогическите идеи на Учителя проникнатъ въ училището, тогава ще се изгради новото училище, което ще даде условия за събуждане на всички красиви заложби, които крие детската душа. Чрезъ това ново училище, за което говори Учительтъ, ще се създаде новиятъ типъ човъкъ. Нека работимъ за проникването на педагогическите идеи на Учителя всръдъ учителството и обществото.

Когато музиката на Учителя проникне въ обществото, тя ще събуди въ душитѣ желание да живѣятъ за въchnата красота, за любовта, за правдата, за единъ високъ идеалъ.

Принципитѣ на паневритмията тръбва да проникнатъ въ обществото. Чрезъ нея то ще се подготви за възприемане на новите идеи. Чрезъ внасяне на паневритмията въ училището и обществото ще се създаде едно съвсемъ ново поколѣние, здраво физически и духовно и годно за работа.

Новата култура иде по законите на развитието. Тя иде така сигурно, както следът нощта иде свѣтло утро, или както следът зимата иде пролѣтъта. Учителятъ каза: „Сега е краятъ на вѣка. Краятъ на една духовна зима и началото на една духовна пролѣтъ. Черниятъ вѣкъ на човѣчеството изтича. Настава една свѣтла епоха. Краятъ на черния вѣкъ е сега. Иде братството на всички народи“.

„Народите не трѣбва да спѣватъ новото, което иде, не трѣбва да спѣватъ идейните течения, които се явяватъ носители на любовта, братството, равенството, свободата и мира. Бѫдещето принадлежи, именно, на тѣзи благородни народи, които се въодушевяватъ отъ тия възвишени идеи“.

Учителятъ казва: „Пожелавамъ ви сега, като бѣлгари, да бѫдете образецъ на всички народи“.

Още въ 1898 година Учителятъ казва, като се обрѣща къмъ славяните:

„На васъ, славянско семейство, се отрежда една свѣтла длъжностъ въ царството на мира, който иде и наближава въ силата си. Васъ ви чака едно славно бѫдеще, не за да унищожи живота, но да го възкреси въ неговата съвършена пъл-

нота. Въ този животъ сѫ призвани да взематъ участие всички хора и народи, които образуватъ цвѣтътъ на новите поколения на човѣчия родъ. Вашето време наближава, вашиятъ изпитъ се завършва, часътъ на вашето призвание удря, и минутата на живота настъпва да се пробудите и влѣзете въ този великъ животъ, който встъпва на тая многострадална земя“.

За славянството Учителятъ казва още: „Бѫдещето на славянството е добро. Тъносятъ такава култура, каквато никой не подозира. Всички народи ще черпятъ отъ тази култура. Славянството е олтаръ на новата култура. Тя ще бѫде култура на братство и свобода. Въ името на тази свобода всички народи ще се обединятъ, и то така, че голѣмите народи ще покровителствуватъ малките. Ето защо, обръщамъ се къмъ всички мѫже, жени и деца да ратуватъ за идеята, която ще донесе братство, равенство и свобода за народите“. *)

Боянъ Боевъ

---

*) Следващите статии сѫ мисли отъ Учителя, изложени въ разни място на неговите бесели и лекции.

У Ч И Т Е Л Ь ТЪ

Единъ е Учителътъ, който носи истинското знание. Той има много проявления въ живота, но по сѫщина е само единъ. Намѣри ли човѣкъ единъ отъ моментите на Неговата проява, едновременно съ това ще намѣри и себе си.

Законъ е — като намѣришъ единия Учителъ, като намѣришъ Бога, ще намѣришъ и себе си. Като видишъ Бога, ще видишъ и себе си. А да видишъ Бога, да видишъ и себе си, това е най-великиятъ моментъ въ живота. За този, именно, моментъ човѣкъ живѣе.

Учителъ въ свѣта може да бѫде само Богъ. И когато Христостъ казва на учениците си: „Единъ е Вашиятъ Отецъ“, Той подразбира великия единия Учителъ.

Учителътъ — това е Бащата. Богъ се превръща въ Баща и взема известно отношение къмъ насъ по закона на Мѫдростта.

Ето защо, подъ Учителъ, въ универсаленъ смисълъ на думата, ние подразбiramе великата Божия Мѫдростъ, която

внася истинското знание въ свѣта, която внася всички нови идеи, всички нови форми, всички нови чувства и потици въ живота.

И така, единъ е великиятъ Учителъ въ свѣта, макаръ и много да сѫ Него-витъ проявления.

Всѣки, който е натоваренъ съ мисията да изяви на хората Истината, не говори отъ свое име. Той говори отъ името на единия Учителъ. Затова Христостъ казва: „Азъ не дойдохъ въ свѣта да сторя моята воля, а волята на Оногова, който ме е е проводилъ“.

Може да бѫде Учителъ само оня, който е осъненъ и помазанъ отъ Божия Духъ.

Познаването на Учителя е чисто духовенъ процесъ. Учителътъ не може да се яви на физическия свѣтъ като завършенъ актъ. Той не може да дойде и като нѣкакво външно явление въ живота. Учителътъ идва като вътрешна, разумна проява въ човѣка. Затова отвѣтре става познаването на Учителя — въ душата на ученика. Мнозина възприематъ известни мисли по внушение и мислятъ, че това е тѣхниятъ Учителъ, който имъ говори отвѣтре. Има, обаче, грамадна

разлика между вътрешния говоръ на Учителя и внушението. Внушението е единъ актъ на насилие. Говорътъ на Учителя е свободенъ актъ. И затова, когато Учителятъ говори отвътре, ученикътъ се вдъхновява.

Ала и когато Учителятъ говори отвънъ, чрезъ думитъ на нѣкой езикъ, Неговиятъ говоръ има опредѣлени качества. Учителятъ употребява всѣка дума на мѣстото ѝ. Той знае, защо е употребилъ една дума и какво въздействие ще произведатъ нейните трептения.

Учителятъ е само онзи, у когото нѣма никакво насилие. Той е силенъ, но не упражнява насилие.

Учителятъ е само онзи, у когото нѣма никаква лъжа. Неговата възвищена разумност изключва всѣкаква лъжа.

Учителятъ е само онзи, у когото нѣма никакво зло. Неговата доброта изключва всѣкакво зло.

Щомъ у нѣкой човѣкъ има насилие, лъжа и зло, той не е Учителятъ.

Присѫтствието на Учителя се познава по това, че той дава животъ, свѣтлина и свобода.

Заштото Учителятъ е само оня, който живѣе и работи по законите на Любовта, Мѣдростта и Истината.

Любовъта на Учителя е изпитана. Тя нѣма защо да се изпитва.

Знанието на Учителя е изпитано. То нѣма защо да се изпитва.

Чистотата на Учителя е изпитана. Тя нѣма защо да се изпитва.

Само Учительтъ може съ право да се нарече великъ и мощнъ човѣкъ, защото неговиятъ животъ има отражение въ цѣлия космосъ. А щомъ животътъ и мисълъта на единъ човѣкъ се отразяватъ въ цѣлия космосъ, тѣ сѫ божествени.

Учительтъ на Бѣлото Братство, Учительтъ на Истината, носи съ себе си три нѣща: свобода за душата, свѣтлина за ума и чистота за сърдцето.

Вдигнете сега главитѣ си, обѣрнете се къмъ Великия Учителъ и кажете:

„Учителю благи, искамъ да изпълня закона ти!“

Само така ще станете ученици на Великия Учителъ и служители на живия Богъ!

УЧЕНИКЪТЪ

Пътътъ на ученика — това е новото, което днесъ влиза въ живота на човѣчеството. Пътътъ на ученика е пътъ на зазоряване.

И ако ме питате, какъвътъ е идеалътъ на ученима, ще ви кажа: Любовь, свѣтлина, миръ и радость за душитѣ.

Сега на учениците имъ трѣбва любовь, но не безъ свѣтлина; свѣтлина, но не безъ миръ; миръ, но не безъ радость. Тѣмъ имъ трѣбва любовь съ свѣтлина, свѣтлина съ миръ, миръ съ радость. Всички тия нѣща сѫ свѣрзани въ едно.

Любовьта, свѣтлината, мирътъ и радостта, за които азъ говоря, въ сегашния животъ, въ живота на обикновенитѣ хора, не се проявяватъ. Тѣ сѫ достояние само на учениците. Учениците сѫ едничкитѣ проводници на тѣхнитѣ сили, еднички тѣхни изразители въ живота.

Любовьта — това е единъ необятенъ свѣтъ. Велико нѣщо е да опита човѣкъ любовьта въ нейния развой и непрекъжната проява, като се почне отъ физиче-

ския свѣтъ, мине се презъ духовния и се стигне до Божествения свѣтъ.

Велико нѣщо е човѣкъ да опита свѣтлината въ всичкитѣ форми, които тя създава.

Велико нѣщо е да се опита мира, да се опита радостта.

Това сѫ области, които ученикътъ трѣбва да премине, да опита и проучи по свой путь, докато стигне крайния предѣлъ на своя животъ като ученикъ, следъ което той ще започне да изучава великия путь на Учителя.

Любовъта, свѣтлината, мирътъ и радостта сѫ плодове на Божествения Духъ. Ученикътъ трѣбва да се храни съ тия плодове. Първиятъ плодъ, който той вкусва, е любовъта. Ученикътъ трѣбва непремѣнно да вкуси огът отъ тоя плодъ, защото той носи вѣчния животъ.

Учителътъ има четирима ученици въ свѣта, които той обича. И ако тия четирима ученици ви препоръчатъ на него, той ще ви приеме въ школата. Ако любовъта ви препоръча на Вашия Учителъ, ако свѣтлината ви препоръчва, ако ви препоръчатъ мирътъ и радостта, Той ще ви приеме. Ще отвори вратите на школата, ще ви даде свободенъ входъ, ще

ви благослови, ще ви запознае съ други ученици, и отъ този моментъ вие ще бъдете ученикъ на своя Учителъ.

Въ свъта има само единъ Учителъ и всички Учители сѫ произлъзли отъ Него.

Ученикътъ тръбва да знае едно: Може да го обича само оня, който го учи — Неговиятъ Учителъ.

И ученикътъ може да обича само Оногова, който го учи. Обича се само онова, което е безсмъртно, което не губи своята красота, своята интелигентностъ, своята благость, своята доброта.

Правило е — ученикътъ тръбва да започне съ любовъта. После ще премине къмъ свѣтлината, следъ туй къмъ мира и най-после къмъ радостъта.

Като говоря за ученика, азъ имамъ предъ видъ преди всичко идейния ученикъ. Този ученикъ се учи и тукъ на земята, въ този свѣтъ, и горе, въ невидимия свѣтъ. Той никога не напушта школата — денемъ се учи въ лабораторията на земята, а вечеръ отива горе, при своя Учителъ, който му преподава теория.

Благодатъта се отнася само до пособията на ученика. Отъ него, обаче, се изисква трудъ, усилия, работа. Дълго вре-

ме ще изпитваш и претеглятъ ученика, докато го пуснатъ въ Царството Божие. За най-малкия недостигъ веднага ще го върнатъ назадъ.

И ако ученикътъ може да призове Бога съ пълнота, нейде въ пространството ще блесне една малка, микроскопическа свѣтлина, която ще му причини такава радостъ, че той изведенъжъ ще забрави всички скърби и страдания. Отдалечъ нѣкѫде той ще чуе гласа на Бога, на своя Учителъ, който ще му каже: „Ти искашъ да ме познавашъ и опиташъ. Приготви се тогава за работа. Настана първиятъ денъ на твоя животъ. Отдѣли тъмнината отъ свѣтлината и пристъпи да устроишъ твоята земя. Изречи: „Да бѫде виделина!“

„Да бѫде виделина!“ — това е великиятъ стремежъ въ душата на ученика да учи.

И тогава ще се заредятъ въ Битието на ученика великиятъ дни на творението и той ще започне да строи своята вселена подъ вещето ржководство на своя Учителъ.

ЛЮБОВТА

Отъ извора на любовта сѫ произлъзли и ще произлизатъ всички свѣтове презъ всички вѣчности.

Всичко въ свѣта живѣе въ любовта и чрезъ любовта.

Всичко, което виждаме — звездни вселени, слънца, планети — е проява на любовта.

Цѣлиятъ космосъ въ неговата цѣлокупностъ, цѣлиятъ физически свѣтъ е проявена, материализирана любовь.

Това е великото „тѣло на Бога“.

Вънъ отъ любовта ние не познаваме Бога.

Богъ на любовта не е само вънъ отъ нась, въ вселената, а и вжтре въ нась.

Въчна е само любовта. Отъ нея изтича животътъ. Любовта е, която носи пълниятъ животъ.

Доброто, като плодъ на любовта, се съдѣржа въ нея.

Мѣдростта, и тя се съдѣржа въ нея, защото представя формитъ, чрезъ които Божията любовь се изявява.

Истината е също включена въ любовта. Тя е най-чистият образъ на любовта.

Правдата, и тя е включена въ любовта.

Ето защо, абсолютната Божия любов подразбира абсолютна правда.

Дето нѣма правда, нѣма любовь.

Физическата страна на любовта е правдата.

За да се изяви любовта на земята, непремѣнно трѣбва ди има правда.

Любовта е дълготрпелива, милостива, но абсолютната любовь изисква абсолютна правда.

И само човѣкъ, който е просвѣтилъ въ правдата, може да възприеме Божествената любовь.

Може да сѣ вѣрва само въ едно: въ любовта. Всѣко друго вѣрване е измама.

Любовта стои надъ всѣкакви народности. Любовта сама създава религиитъ.

Искате ли, обаче, да изпълните волята Божия, трѣбва непремѣнно да замѣстите религията съ любовта.

Тогава всѣки, който ви обича, ще бѫде свещеникъ и служителъ въ вашия храмъ.

Великото въ свѣта е да познаемъ Бога като любовь.

Красотата въ живота е въ връзката ни съ Бога на любовьта.

Любовьта съдѣржа въ себе си всички условия, всички методи, всички възможности, чрезъ които човѣшката душа може да се развие въ своята пълнота.

Единствената истинска работа въ свѣта — това е науката за любовьта. Тя е великиятъ обектъ на познание за душата.

Започне ли човѣкъ съ любовьта като велика и мощна сила, душата [и духътъ му се пробуждатъ и той влиза въ реална връзка съ физическия, духовния и божествения свѣтъ. Само чрезъ любовьта може да разбере човѣкъ отношенията, които съществуватъ между тия свѣтове, както и смисъла на цѣлокупния животъ.

Но едно не забравяйте: въ живота на човѣка има само десетъ възможности да започне съ любовьта. Презъ всѣки десетъ години има възможность да заработи тая мощна сила. Останалото време отъ живота на човѣка е отредено за занимание.

Улови ли човѣкъ една отъ тия възможности, единъ отъ лжитѣ на Великото сънце, което озарява цѣлия космосъ, всичко въ очищено и благородно въ юната

му ще започне да цъвти, да връзва и да зре.

Плодоветъ на душата усръватъ само подъ лжчить на това слънце.

Когато проблесне първиятъ лжчъ на любовта, вие ще усътите въ душата си такова неописуемо блаженство, такава свѣтлина, такъвъ мощнъ потикъ въ вашия умъ, такъвъ стремежъ въ вашата воля, че всички гречки въ свѣта ще почнатъ да се топятъ.

Нѣколко мига, преживѣни въ Божествената любовь, струватъ много повече отъ хиляди години обикновенъ човѣшки животъ, прекаранъ всрѣдъ най-голѣми удоволствия и наслади.

„Да възлюбишъ Бога съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила. И да възлюбишъ ближния си като себе си“.

Това е единъ едничъкъ законъ, който се проявява въ три свѣта.

Любовь къмъ Бога — ти си въ Божествения свѣтъ.

Любовь къмъ себе си, къмъ своята душа — ти си въ духовния свѣтъ.

Любовь къмъ близкитѣ си — ти си на физическия свѣтъ.

Помните, обаче, една велика истина: Само Богъ люби, защото Богъ е любовъ.

Човѣкъ може да биде само проводникъ на любовта.

Да искашъ да те обича нѣкой, ще рече Богъ да те люби.

Истинската любовъ е по-силна отъ смъртъта. Който люби, не умира. Любовта носи безсмъртие. Хората умиратъ отъ безлюбие.

Любовта е колективна проява на всички разумни сѫщества, които сѫ завършили своето развитие и сѫ станали едно съ Бога. Любовта на едно отъ тия сѫщества е колективната любовъ на всички.

Четири сѫ проявитѣ на любовта въ човѣка.

Тя действува като стремежъ въ сърдцето.

Като чувство въ душата.

Като сила въ ума.

Като принципъ въ духа.

Човѣкъ трѣбва да мине презъ всички степени на любовта. Той трѣбва да мине презъ любовта като стремежъ — презъ нейнитѣ корени; трѣбва да мине презъ любовта като чувство — презъ нейнитѣ клони; трѣбва да мине презъ любовта

като сила — презъ нейните цвѣтове и да влѣзе въ любовъта като принципъ — да опита Божествения плодъ на любовъта.

Докато любовъта не влѣзе въ свѣта той нѣма да се преобрази.

Тя е великъ огънь, който внася животъ.

Огънътъ на любовъта, като една велика вълна, иде сега въ свѣта.

КЪМЪ ВЕЛИКАТА ЦЕЛЬ

Причините за международния антагонизъмъ. Условията за обединението на славяните и на всички други народи, които търсятъ своето благо. Предназначението на славяните, като носители на новото въ човѣчеството.

За да вникнемъ по-дълбоко въ развитието на идеята за обединението на човѣчеството и да се разбератъ причините за съществуващите международни противоречия, ние ще илюстрираме мисълта си съ следния иносказателенъ разказъ, тъй като всички писатели въ тази областъ сѫ си служили съ уподобления, притчи и разкази, за да обяснятъ великото, което по другъ начинъ не може да се обясни.

Когато великиятъ невидимъ свѣтъ решилъ да спаси човѣчеството, той изпратилъ на земята единъ отъ своите посланици — Христосъ, като най-вешъ и знатокъ на принципите и методите на това спасение. Наѣ-шапътъ Христостъ билъ из-

пратенъ при единъ малъкъ народъ — израилския — който ималъ стремежъ за повдигане на човѣчеството и на себе си, да биде едно ржководно звено. И когато дошълъ Христосъ между евреите, тъ го приели отначало добре, защото помислили, че той ще ги освободи отъ римското иго, ще имъ даде богатство и сила и ще ги прати да завладѣятъ други народи. Обаче, когато Христосъ развилъ своето учение, че всички народи тръбва да се освободятъ еднакво и че не тръбва да има предимство между народите, както и учението за самопожертвуванието и любовта къмъ ближния, съ което засегналъ еврейския национализъмъ, това страшно стреснало евреите и тъ казали: „Този не само нѣма да ни освободи, но още повече ще ни зароби, ако го послушаме“. И решили да го премахнатъ, като създали кръста: „Човѣкъ, който развали порядките на старите — казали му тъ — заслужава кръстна смъртъ“. Значи, при евреите Христосъ е тръбвало да примирява две сили: една, която е тръбвало да действува отвесно (перпендикулярно) на своята плоскост, и друга, която е действувала хоризонтално, въ противоположность на първата. Или, казано съ други думи: първи-

тъ идеи — отвесните — тъ съ общочовешките идеи, а хоризонталните, това съ националистическите, egoистичните сили, които действуват въ свѣта. Следователно, egoизмътъ въ първото свое проявление винаги създава кръстната смърть. Тогава мисията на Христа излъзла неспособлива.

Следът това се явилъ между народите отъ латинската раса и имъ представилъ тоя небесенъ проектъ — да взематъ учение въ реформирането на човѣчеството. Но понеже тъ владѣели тогава цѣлия свѣтъ съ своята култура, намѣрили, че Неговото учение е опасно. „То ще ни разруши“, казали тъ, и започнали всички гонения и мъчения, включително и инквизицията, чрезъ която унищожиха тогавашните посланици — последователите на Христа; поради това и този втори опитъ пропадналъ.

Тогава Христосъ се явилъ между народите отъ англосаксонската раса, представилъ имъ проекта си въ момента, когато тѣзи народи едва съ се повдигнали въ своето развитие и сила, и ги извикалъ на работа. И тъ казали: „Ето единъ човѣкъ, който ще ни възвеличи“. Но добавили: „Ще ни дадешъ ли срѣдства?“ А

Христосъ имъ отговорилъ: „Ще ви дамъ, колкото искате“. И действително, първоначално работата е вървѣла добре, но съ своята търговия тия народи завладѣли свѣта и изчерпали соковетъ на окръжаващите. По тази причина и между тѣхъ проектъта за спасението на човѣчеството пропадналъ.

Най-после Христосъ се явява всрѣдъ славянската раса и представя своя проектъ. Народитъ отъ тая раса се намѣрили на пазаря, за да се условятъ за работници, но казали: „Късно е вече, нѣма да свършимъ нищо. А Христосъ имъ отговорилъ: „Идете, работете. Каквото се пада и на васъ, ще се даде“.

Сега да пристѫпимъ къмъ обяснение на идеите, вложени въ тоя митически разказъ. Всички раси, племена и народи на земята вървятъ по единъ опредѣленъ путь, за да постигнатъ заветната си цель, която още добре не е очертана въ умоветъ имъ. Раситъ въ своето първоначално проявление използуватъ живота за своето размножаване, засилване и вземане надмошне надъ окръжаващата срѣда, племената сѫ се борили за придобиване свобода, а народитъ — за самия животъ. Но само животътъ въ природата ни посочва

истинския стремежъ. Когато посъемъ една ябълчна семка въ земята, не е най-важното само да намъримъ почва, но тръбва да знаемъ, какъвъ слой земя тръбва да туримъ надъ тази семка и колко влага ѝ е нуждна, за да може да поникне и расте. И смисълътъ на тоя растежъ не се съдържа само въ пущането на корените, израстването и разлистването на ябълхата: за да може да подържа рода си, тя непремънно тръбва да цъвне, да завърже и даде плодъ. Отъ качеството, именно, на тоя ѝ плодъ ще се опредъли отношението ѝ къмъ оногова, който я е посадилъ.

Това има следното приложение: всички човѣкъ не е създаденъ само отъ материя — той не е само едно материално сѫщество, за да има само външни материали нужди. Независимо отъ създаването на коститъ, мускулитъ и стомаха, човѣкъ е духовно сѫщество, въ него има единъ постояненъ стремежъ, чувства отъ по-високъ характеръ, които сѫ създали вътрешните отношения въ неговия битъ, а това е проявата на закона на любовта. Дихателната система и кръвообръщението въ човѣшкия организъмъ показватъ, че жизненитъ сокове не тръбва да седятъ въ неговото сърдце, въ арте-

риитъ и въ венитъ му, а тръбва да се разпространява изъ цѣлото тѣло по такъвъ начинъ, та всичкитѣ му органи да се ползуватъ отъ тия блага. Това показва още, че не само благата тръбва да се разпредѣлятъ, но излишъците тръбва да се изхвърлятъ навънъ. А за да може да схване човѣкъ тоя широкъ планъ на живота природа, тръбва да има умъ.

Сега нека покажемъ, какъвъ методъ се налага на славянитѣ, за да постигнатъ своето обединение, но не обединение частично — само помежду си — но обединение общочовѣшко. Славянитѣ тръбва да се ползуватъ отъ положителната и отрицателна страна на еврейската, латинската и англосаксонската култури. Виждаме, че у тия култури плюсътъ и минусътъ се неутрализиратъ. Макаръ и да работятъ неуморно съ години, нѣма никакъвъ излишъкъ отъ тѣхъ. Тѣ сѫ култури безъ никакъвъ придатъкъ. Ако еврейскиятъ народъ въ културно отношение внесе една реформирана религия въ древността, то латинската раса внесе култура за организирането на народите и гражданството, а пъкъ англосаксонската раса внесе правовите отношения между народите и до известна степень спомогна за

разпространението на християнството или тъй нареченото евангелизиране. Тя, обаче, ограничи туй евангелизиране съ своите правови разбирания, т. е. че религията тръбва да се мърси въ всичко, но не и въ политическия животъ.

Сега идатъ на реда си и славянитъ, чието предназначение е да внесатъ единъ новъ елементъ за по-широко разбиране на туй общочовѣшко обединение — възвишено, благородното въ свѣта. И тъ тръбва да направятъ този малъкъ опитъ съ себе си, защото тъ сѫ народи съ голямо индивидуализиране, широки амбиции, сильно развитъ патриотизъмъ, силни волеви чувства. Най-хубавото у славянитъ е това, че тъ иматъ силно развито религиозно чувство, но не фанатическо, а алtruистическо, общочовѣшко. Следователно, тия сили, заложени въ славянитъ, за да се развиятъ, изиска се една мощна и духовна срѣда, която да ги видоизмѣни и приспособи за общополезна работа. На славянитъ предстои да внесатъ чувството на съзнателно побратимяване на народитъ, т. е. всички народъ да вземе толкова, колкото му

е необходимо за неговото развитие, безъ ущърбъ на своя братъ или съседъ! Така също и правилото, че всъки народъ тръбва въ политическо отношение да действува не съ насилие, а съ силата на моралното въздействие и човешкото любието. Славянинътъ тръбва съвършено да изключи насилието отъ живота си, защото насилието прилича на остъръ ножъ, който не признава никакъвъ господарь, никакво добро, никакво право, освенъ правото на оногова, въ чиято ръка се намира. А тоя ножъ, съ който отръзвашъ главата на други, съ същия ножъ ще отрежатъ и твоята глава. Славянинътъ не тръбва да подържатъ политиката на точилото и ножа; тази политика е най-старата политика, която съществува отъ памти-въка — че ножътъ тръбва да се точи, че безъ точило не може и безъ ножъ не може. Но ние питаме: „Отъ хиляди въкове насамъ всички ножове дължатъ? Нали тръбва да се правятъ всека година все нови ножове и точила?“ И ножътъ и точилото се изхабяватъ. Най-после, какво печели ножътъ? Изхабява се. Какво печели точилото? — И то се изтрива и се смалява. Това показва, че всички народи, които употребяватъ тия

методи на насилието, физически се изтощаватъ и се похабяватъ, а морално се смаляватъ и обезобразяватъ. А това казано на съвремененъ езикъ значи: израждатъ се. Следователно, точилото и нохът — това е една човѣшка система, измислена, която не е създадена отъ природата, нѣма никаква подкрепа въ природата и е осаждена въ края на фалитъ. Всѣки народъ, всѣко общество, всѣки индивидъ, всички, които си служатъ съ насилието и неправдата, самоосаждатъ се и ще погинатъ.

И въ живота на славянитѣ има редъ доказателства за потвърждение на тая истина. Нова Русия показва сега пътя, по който трѣбва да вървятъ, именно, пъти на самопожертвуването — който има много, трѣбва да раздава, а не да се стреми да заграбва

На славянитѣ ние препоръчваме следнитѣ четири нѣща:

Великиятъ законъ на битието е произвелъ четири лжча отъ себе си и ги е проектирали въ свѣта. Тия лжчи сѫ: свѣтлината, живота, любовъта и свободата. Всѣки народъ, за да намѣри своя пътъ, трѣбва да има свѣтлина въ ума си; всѣки

народъ, за да може да постигне целта си, необходимо е да има съзнателънъ животъ въ душата си; той тръбва да има чисто и непокварено сърдце — тръбва да разбира методите на любовта, която е една отъ най-могъщите сили, които свързватъ живите същества и ги подготвятъ за вътрешния смисълъ на живота — и на края — свободата, която тръбва да внесе хармония въ човъшкия духъ, да примири всички противоречия и да даде правилна насока на всички сили, умствени, духовни и физически, къмъ една велика цель — Божественото въ свътата. Само чрезъ тия четири лжча ще изгрѣе новиятъ животъ и ще се появи новата култура, която ще даде нова насока на славяните и на всички други народи — къмъ великата цель на обединението имъ.